

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 17/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió virtual de data 27 de novembre de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 17/2023

ASSUMPTE : Queixa presentada per la sra. C.A., en nom de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, en relació a una notícia publicada ael diari El Nacional.cat del dia 26 de juny de 2023 i titulada "Més de 10.000 litres d'aigua llençats a la claveguera diàriament per una fuga a Torroella de Montgrí". La demandant considera que el diari vulnera els articles 1, 2 i 3 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

La queixa fa referència a la notícia ["10.000 litres d'aigua llencats a la claveguera diàriament per una fuga d'aigua a Torroella de Montgrí"](#), publicada a ElNacional.cat del 26 de juny de 2023 . A la notícia, de 19 línies, s'explica que a causa d'una avaria, durant 3 setmanes s'ha estat vessant aigua al carrer, sense que cap membre de la brigada municipal s'hagi ocupat de la seva reparació, segons s'explica. La notícia es basa en testimonis dels veïns i veïnes del carrer Priorat de la Urbanització Torrevella, però sense citar ningú en concret. Aquestes fonts es mostren indignades perquè l'Ajuntament no hagi reparat l'avaria, tenint en compte, a més, el moment de sequera que es pateix i la insistència en la necessitat d'estalviar aigua.

FONAMENTS DE LA QUEIXA

La reclamant considera que la notícia vulnera 3 criteris del Codi Deontològic: l'1, 2 i 3: La reclamant fonamenta la seva denúncia en el fet que la informació publicada pel Nacional.cat no va ser contrastada amb l'Ajuntament i que va basar la seva informació en un veí que no comptava amb la informació completa (Criteri 1). Continua dient que l'Ajuntament no va tenir la oportunitat de manifestar la seva posició davant els fets i que, per tant, la notícia ha atemptat greument contra la reputació i imatge pública, que s'ha agreujat encara més a causa de la sequera (Criteri 2), i que es va procedir a exigir el dret de rectificació mitjançant burofax del dia 29 de juny però que no es va poder lliurar per adreça incorrecta. Que davant la situació, es va tornar a enviar el burofax per correu electrònic i a les diferents direccions de contacte que consten al web del diari, però que tampoc es va obtenir resposta, per la qual cosa la demandant considera que es vulnera el Criteri 3 del Codi Deontològic. Adjunta a la denúncia burofax i comprovants dels correus electrònics enviats als quals no van rebre resposta per part del mitjà.

AL·LEGACIONS

El Consell de la Informació de Catalunya sol·licita al mitjà al·legacions davant la queixa plantejada, a la qual cosa respon El Nacional el dia 26 de setembre amb un escrit dient que no van rebre la comunicació perquè l'adreça del burofax era incorrecta (posava la planta 4ª del Carrer Numància, 46 però que la redacció era la planta 3ª), *"En qualsevol cas – continua dient l'escrit d'al·legacions de El Nacional– exercir el dret de rectificació no és motiu suficient per interposar una queixa d'aquesta índole. El sol·licitant té altres mitjans, com l'acció de rectificació que pot fer valer al jutjat i on es ventilarà si el mitjà de comunicació té l'obligació o no de publicar la rectificació instada"*.

Aquestes al·legacions no entren a discutir si la notícia vulnerava o no els 3 Criteris del Codi Deontològic que mencionava la reclamant i, com es pot comprovar, insta a que facin ús del dret de rectificació davant la justícia.

PONÈNCIA

La denunciant considera que la notícia vulnera tres criteris del Codi Deontològic, a saber Criteri 1. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

Criteri 2. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades. El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta.

Criteri 3. Rectificar les informacions incorrectes

L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats. Així mateix, els mitjans han d'atendre el dret de rèplica quan aquest se sol·liciti en termes raonables.

Ignorem si l'Ajuntament de Torroella de Montgrí va fer ús del dret de rectificació davant la justícia, perquè no tenim informació al respecte, però el dia 4 de juliol Elnacional.cat publicava la notícia següent: [L'Ajuntament de Torroella de Montgrí nega una fuga continuada i diària d'aigua a Torre Vella](#), amb un subtítol on feia expressa menció de la postura d'aquesta institució, que "sosté que la fuga detectada al juny a la urbanització era de baixa intensitat i va ser reparada amb diligència". En aquesta notícia, de 17 línies, 11 dies després de la primera, el diari dona la versió de l'Ajuntament, cosa que no havia fet en la primera notícia, origen de la denúncia. En aquesta segona notícia només es cita la veu de l'Ajuntament, i explica que el dia 25 de juny entre les 10 i 11 del matí una veïna va posar en coneixement de l'Ajuntament que hi havia una fuga al carrer Priorat, a pocs metres de distància de l'anterior (explica que el 16 de Juny hi havia hagut obres d'inspecció per veure com es trobava una reparació realitzada al carrer). Segons la font de l'Ajuntament, "la fuga era de baixa intensitat i es va reparar l'endemà, 26 de juny, a primera hora del matí".

En aquesta segona peça ja no hi ha fonts dels veïns i veïnes que segons la primera notícia havien mostrat la seva preocupació. De fet, es pot considerar que periodísticament parlant, tant la primera peça (on només hi ha fonts de veïns i veïnes sense identificar) com la segona, on només es dona la versió de l'Ajuntament, no són bona praxis informativa, doncs en puritat el periodisme el que ha de pretendre és arribar a mostrar els fets el més fidelment possible, eludint la mera satisfacció de les fonts interessades. En el cas que ens ocupa, l'obligació del mitjà hagués estat arribar a comprovar si realment hi havia una fuga d'aigua important, i si l'Ajuntament la va reparar de forma diligent, per la qual cosa hauria d'haver indagat en altres fonts menys interessades, i no donar només les versions contraposades per una part de veïns i veïnes, i per altra l'oficial de l'Ajuntament.

En definitiva, El Nacional.cat sembla rectificar la primera notícia introduint l'explicació de l'Ajuntament, cosa que si s'hagués fet en la primera notícia probablement no caldria haver interposat la queixa davant el CIC. La denunciante té raó en dir que la informació vulnera el criteri número 1 del Codi Deontològic, doncs no s'informa amb la suficient precisió ni la "màxima fidelitat possible", i també quan diu que vulnera el criteri 2, doncs no es va contrastar la informació amb l'Ajuntament. També es podria considerar que va vulnerar el Criteri número 3, ja que El Nacional va publicar la rectificació el 4 de juliol amb la versió de l'Ajuntament, 11 dies després de la notícia primera, la qual cosa no sembla que respongui a la diligència i promptitud que demana l'article 3 del Codi Deontològic, que diu que s'ha "d'esmenar les informacions que s'hagin mostrat falses" amb "promptitud i amb el tractament i extensió proporcionada". El diari va corregir i donar veu a l'Ajuntament 11 dies després d'haver informat incorrecta i insuficientment del tema plantejat. De totes maneres, una rectificació ha de fer esment a allò que s'està esmenant, ó complementant. I aquesta informació del 4 de juliol recull la versió de l'Ajuntament però no fa cap referència a la notícia que només estava basada en la denúncia dels veïns. I sembla difícil considerar-ho una rectificació. En tot cas, son dues notícies desconnectades sobre un mateix fet, publicades amb 11 dies de diferència i basades en fonts oposades.

El que sí que es pot deduir d'aquesta seqüència és que el mitjà El Nacional.cat no va fer una informació acurada i precisa en la primera de les notícies, que va incorporar veus de veïns i veïnes sense identificar, i que hauria d'haver contrastat la informació amb l'Ajuntament, i que a més, per tenir una informació completa dels fets, hauria requerit de més fonts per intentar esbrinar si realment hi va haver negligència per part de l'Ajuntament en reparar una fuga d'aigua important, tal i com denunciaven els veïns, o es va actuar amb diligència, tal i com manifestava l'Ajuntament. La mera contrastació de versions no és suficient per arribar a establir la veritat dels fets.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Que El Nacional.cat va vulnerar els Criteris 1 i 2 del Codi Deontològic. També vulnera el Criteri 3 respecte a la prompta rectificació de la informació, ja que el text publicat 11 dies després de la primera notícia dona la versió de l'Ajuntament però sense citar la primera notícia i sense esmentar que es una rectificació de la primera, que continua estant en la web del diari.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 27 de novembre de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General